

Aan het College van B & W van de gemeente Sliedrecht

Sliedrecht, 7 juli 2020
Betreft: Uitvraag effecten maatregelen Coronavirus

Geachte College,

Hartelijk dank voor uw verzoek met betrekking tot de uitvraag naar de effecten van de maatregelen naar aanleiding van de coronacrisis. In onze vergadering van 30 juni jl. hebben we de vragen besproken.

Algemeen

Door de coronacrisis is met name de communicatie vis a vis onder druk komen te staan. Risicogroepen werden (worden) geïsoleerd met soms dramatische impact (niet aanwezig kunnen zijn bij je vader of moeder in de laatste uren van het leven of bij de begrafenis en demente ouderen die natuurlijk niets begrijpen van deze maatregelen). Daarnaast is (was) het alleen mogelijk om via telefoon of digitaal te communiceren terwijl bijvoorbeeld veel algemene voorzieningen zijn bedoeld om samen met de inwoners de zelfstandigheid en flexibiliteit te realiseren. De afgelopen maanden hebben geleerd dat er minder gebruik is gemaakt van de algemene voorzieningen, dat is een zorgelijke ontwikkeling. Een communicatieplan om de inwoners te stimuleren weer gebruik te maken van deze voorzieningen is noodzakelijk nu de maatregelen van de coronacrisis per 1 juli aanzienlijk zijn versoepeld.

Het valt op dat familieleden, vrijwilligers, mantelzorgers, instanties zoals kerken met veel inspanning en flexibiliteit de gevolgen van de coronacrisis binnen de regels redelijk hebben kunnen opvangen. Bij een eventuele 2de golf vragen wij ons af of deze gigantische inspanning weer opgebracht kan worden. Met de inzichten die nu zijn opgedaan, vragen wij u specifiek een draaiboek op te stellen voor het geval een 2de golf zich voordoet die met het bovenstaande rekening houdt

Sociale structuur

Al discussiërend kwamen we tot de conclusie dat de sociale structuur in Sliedrecht goed is, voor zover we nu kunnen overzien. Er zijn iets meer mensen die een beroep doen op de voedselbank. Er werd weinig gebruik gemaakt van de boodschappendienst. We hebben geen signalen gekregen dat inwoners tussen wal en schip vallen.

De flexibiliteit en de veerkracht van de inwoners van Sliedrecht was/is groot. Het is onzeker of bij een tweede golf de flexibiliteit en veerkracht nog zo groot is. Hier maken we ons zorgen over.

Mantelzorgers: voor mantelzorgers was de periode een uitputtingsslag. Degene voor wie zij zorgen, konden bijvoorbeeld niet naar de dagbesteding. Vanuit het Mantelzorgpunt werd er contact opgenomen, dat was prettig, maar er mochten geen medewerkers thuis komen om de ondersteuning te bieden. Zo kwam de zorg volledig bij de mantelzorger(s) terecht. Mocht er een tweede coronacrisis komen, dan vragen we ons af of zij het nog volhouden zonder ondersteuning. We adviseren om hier onderzoek naar te doen door het Mantelzorgpunt.

Financiën

Uit nieuwsberichten komt naar voren dat corona een flinke aanslag heeft gedaan op de financiële middelen van de gemeente. Kunt u aangeven hoe dat in Sliedrecht is? Kunnen de voorzieningen op peil gehouden worden?

Blijf op elkaar letten

We adviseren u een campagne te starten om inwoners op te roepen op elkaar te blijven letten. De maatregelen zijn versoepeld, maar nog niet alle inwoners kunnen hiervan profiteren. We moeten dus blijven letten op de kwetsbare inwoners. Ook zonder crisis is dit natuurlijk belangrijk.

Digitale contacten

Uit eigen ervaring weten we dat digitaal contact prima is, maar het is geen vervanging van het fysieke contact. Elkaar ontmoeten geeft een diepere sociale lading. Afstand houden en alleen digitaal contact komt niet ten goede aan de samenleving. We maken ons zorgen over deze ontwikkeling.

In bijlage 1 treft u, als aanvulling, onze reactie aan op de verschillende vragen.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet namens de Adviesraad Sociaal Domein Sliedrecht,

Piet de Keijzer,
Voorzitter

Bijlage 1

Algemeen beeld

1. Waar maakt u zich zorgen om als u kijkt naar de maatschappelijke effecten van de maatregelen van de coronacrisis, vanuit het perspectief van het welzijn van onze inwoners?
Reactie ASD Sliedrecht: We vragen ons af hoe mensen zich nog of weer 'welbevinden': ouderen worden als gevolg van de maatregelen veel minder bezocht. Voor een korte periode heeft dat nog niet zoveel impact. Onze zorg zit vooral, wat het doet op de wat langere termijn. Wat zijn de effecten van eenzaamheid en te weinig sociaal contact op ouderen? Er wordt veelal gerefereerd aan initiatieven die genomen worden om ouderen en eenzamen in beeld te krijgen en te houden. We zijn bang dat een groep er toch tussendoor glipt. We denken hierbij aan mensen die altijd geleerd hebben hun eigen boontjes te moeten doppen, mensen die geneigd zijn de ander niet lastig te vallen met vragen. We denken dat er ook mensen zijn die bijvoorbeeld de huisarts niet lastig willen vallen omdat deze het -in hun ogen- al druk genoeg heeft. Ook denken we aan mensen met psychiatrische kwetsbaarheid die zich vanwege de maatregelen verder terug kunnen trekken. Enerzijds vanwege het onvermogen om weer naar buiten te treden als de maatregelen weer teruggedraaid worden maar ook omdat mogelijk achterdocht is toegenomen vanwege alles wat er momenteel gaande is.

Wat betreft jongeren maken we zorgen dat we meer drop-outs zullen krijgen vanwege het lange niet in beeld zijn van docenten en sportleiders etc. Ook bij jongeren denken we aan vereenzaming, maar ook psychische klachten die vanwege de maatregelen op kunnen spelen of kunnen verergeren.

2. Welke kansen ziet u ontstaan als u kijkt naar de maatschappelijke effecten van de maatregelen van de coronacrisis, vanuit het perspectief van het welzijn van onze inwoners?
Reactie ASD Sliedrecht: kansen vanuit het perspectief van welzijn van onze inwoners: de samenleving is min of meer stilgevallen en gaat zich opnieuw uitvinden. Zo zien we nu om ons heen dat mensen met elkaar gaan wandelen. Dit is een vernieuwing die vanuit een oogpunt van welzijn verder gestimuleerd kan worden. Verder adviseren we om meer incidentele activiteiten (die goed bevallen) structureel te maken.

Ondersteuning kwetsbare inwoners

3. Door diverse studies wordt bevestigd dat de meest kwetsbare inwoners (zoals bijvoorbeeld ouderen, laag geletterden, mensen met een migratieachtergrond, een afstand tot de arbeidsmarkt, GGZ-problematiek, gezinnen of personen met gestapelde problemen (multiprobleem problematiek)) door de maatregelen van de crisis het hardst geraakt worden.
  - a. Welke effecten van de maatregelen ziet u in Sliedrecht terug bij de kwetsbare inwoners?
Reactie ASD Sliedrecht: we zien dat het binnen Sliedrecht nu nog wel meevalt. De Voedselbank heeft 9 pakketten ingezet n.a.v. corona en we weten van een mevrouw zonder status die minder kon werken als gevolg van de crisis dat haar verhuurder haar is tegemoetgekomen door de huur te verlagen. Mensen helpen elkaar. Maar we zien ook mensen die zich enigszins schuw door een winkel bewegen. Bang de 1,5 meet maatregel te overtreden. Deze mensen zijn naar onze indruk de mensen die we in de gaten moeten houden omdat ze mogelijk neigen naar terugtrekken en zich grote zorgen maken.
  - b. Welke effecten van de maatregelen verwacht u nog te gaan zien?
Reactie ASD Sliedrecht: als gevolg van de maatregelen wordt er minder bijverdiend door gezinnen (schoonmaakdiensten, horeca, oproepkrachten etc.) De financiële gevolgen worden pas een paar maanden later echt gevoeld en zullen impact hebben. Verder verwachten we dat, door de 1,5 meter maatregel, een behoorlijk aantal activiteiten er heel anders uit gaan zien. Hier moeten inwoners ook weer een 'weg in vinden'. Verder verwachten we een toename van vereenzaming, psychiatrische klachten, verslavingsgedrag, zorgmijding. We maken ons zorgen over mensen die de weg naar de zorg niet weten te vinden en die vanwege de huidige toestand zich nog meer vervreemden van de maatschappij.

4. In Sliedrecht hebben we samen met onze inwoners en partners een sociale (ondersteunings)structuur.
- Is onze lokale (en regionale) ondersteuningsstructuur toereikend om de Sliedrechtse kwetsbare inwoners in beeld te hebben en te ondersteunen, kijkend naar (1) preventie, (2) signaleren, (3) (in)formele ondersteuning?
Reactie ASD Sliedrecht: in onze optiek is de lokale ondersteuningsstructuur in Sliedrecht goed (zie voorbeelden hiervoor). We zien en horen vooralsnog niet van schrijnende gevallen waar niet op wordt geacteerd. Maar we moeten ervoor waken om te denken dat we alles wel op orde hebben want er zijn, zoals gezegd, ook mensen die de weg naar hulp en zorg niet weten te vinden of deze zelfs afwijzen.
  - Wat zouden we binnen onze huidige sociale (ondersteunings)structuur verder moeten versterken?
Reactie ASD Sliedrecht:
  - Wat mist u in onze huidige (ondersteunings)structuur?
Reactie ASD Sliedrecht: we adviseren de lokale samenleving te informeren over de huidige (ondersteunings)structuur en te waarderen door publicatie in plaatselijke kranten, Sliedrecht24 etc.

Veerkracht en samenredzaamheid

5. Welke maatschappelijke effecten op het gebied van veerkracht en samenredzaamheid neemt u waar in de samenleving? Wat zouden we hiervan moeten vasthouden/versterken?
- Is onze sociale (ondersteunings)structuur voldoende ingericht om deze vormen van veerkracht en samenredzaamheid te faciliteren?
Reactie ASD Sliedrecht: 'de vindbaarheid' moet nog bekender worden gemaakt voor onze inwoners 'waar moet ik zijn met een vraag'. Verder is er, zoals gezegd, veel veerkracht en bereidheid tot omzien naar elkaar. We vinden wel dat er iemand moet zijn die zicht houdt op wat er allemaal gebeurt, contact zoekt en houdt met mensen en organisaties en faciliteert als hier behoefte aan is. We zijn van mening dat de gemeente met relatief geringe inzet de sociale structuren die er zijn, kan versterken
  - Wat mist u in onze huidige sociale (ondersteunings)structuur om deze vormen van veerkracht en samenredzaamheid te faciliteren?
Reactie ASD Sliedrecht: binnen het Sociaal Team Sliedrecht wordt er goed werk verricht maar bij de gemiddelde inwoners is het nog steeds een zoektocht om uiteindelijk bij het juiste loket te komen. De bekendheid hierover (net zoals dat je bij een ongeval 112 belt zou helpen).
 We missen de coördinatie in gemeentelijke en overheidszaken.
 We hebben hulp en medeleven gezien in onderlinge relaties, maar ook vanuit de kerken. Er werd gebeld naar ouderen, kwetsbaren enz. Daar kan wat misgegaan zijn, maar er is dan nog onderling meeleven/sociale controle. Maar hoe ging/ gaat dat bij degenen die niet bij een kerk zijn aangesloten. Vielen er daar nog mensen buiten de boot, wat voor vangnet hebben deze mensen?